

โลกกับ ประเทศไทย ในวันที่ถูกเปลี่ยนแปลงด้วย

ผ โศรธาบั้งหรือไม่ว่า เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคมที่ผ่านมาเนื่องด้วยเล็กๆ ในบรรดาสารพัดหน่วยงานของสหประชาชาติ ที่เรียกว่า สหภาพโทรคมนาคมสากล (ไอทียู) ประกาศให้วันดังกล่าวเป็นวันสังคมนานาชาติแห่งโลก เขาใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า "World Information Society Day" เรียกย่อๆ ว่า WISD ครั้น

'มือถือ'!

ไม่ทราบก็ไปเป็นโรคกับ ผู้เขียนก็เพิ่งรู้เมื่อได้อ่านเจอ รายงานสังคมนานาชาติแห่งโลก ประจำปี 2006 ซึ่งเผยแพร่เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคมที่ผ่านมา ที่สำนักงานใหญ่ของไอทียู ในนครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ส่วนการเฉลิมฉลองวันสังคมนานาชาติแห่งโลกนั้นเขาจัดกันไปแล้วที่เซเนกัลในแอฟริกาโน้น

รายงานชิ้นที่ว่านี้มีข้อมูลหลายอย่างน่าสนใจ เนื้อหาหลักของรายงานนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเข้าถึงโลกของข้อมูลสารสนเทศแบบดิจิทัลผ่านสื่อต่างๆ ที่สำคัญและเป็นเทรนด์ใหญ่เหมือนกันทั่วโลกก็คือผ่านโทรศัพท์มือถือกับผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั่นแหละครับ เป้าหมายของรายงานชิ้นนี้นอกจากจะแสดงถึงสภาวะของทั้ง 2 สิ่งนั้นแล้วส่วนหนึ่งก็จะเป็นการสำรวจของแนวทาง

เทคโนโลยีด้านนี้กันไปด้วยในตัวเพื่อลดข้อให้เหลือ น้อยที่สุด

รายงานชิ้นนี้หนาขนาด มี ทีม เคสดีมี หัวหน้าหน่วย บุคลากรและนโยบายของไอทีที่เป็นหัวเรือใหญ่ในการจัดทำ สถิติทั้งหมดเก็บรวบรวมมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000 หรือ พ.ศ.2543 เรื่อยมาจนถึงปี 2005 หรือ 2548 ที่ผ่านมา ข้อมูลทั้งหมดได้จาก 180 ประเทศ ตั้งแต่แอฟริกาไปจรดสหรัฐอเมริกาเรียงมาจนถึงจีนและ ออสเตรเลียตามลำดับ

ข้อมูลเรื่องโทรศัพท์มือถือที่เขารวบรวมไว้น่า ที่งกมาก รายงานชิ้นนี้ระบุว่า ถึงสิ้นปี 2548 ทั่วทั้ง โลกมีผู้ใช้โทรศัพท์มือถืออยู่ทั้งหมด 2,100 ล้าน หมายเลข เขานับเป็นหมายเลขที่จดทะเบียนกับผู้ให้บริการแล้วหรือไม่ได้มีจำนวนเครื่องซึ่งอาจจะเกินกว่านี้เล็กน้อย เรียกว่าจะเอาจำนวนคนทั่วโลกมาสัก 100 คนในจำนวนนั้นจะมีโทรศัพท์มือถือใช้อยู่ 32 คน จำนวนที่กว่านี้เพิ่มขึ้นจากเมื่อ 5 ปีก่อนหน้าก็คือในปี 2543 มากมายทีเดียวเพราะเมื่อ 5 ปีก่อนหน้านั้นทั้ง โลกมีโทรศัพท์มือถือใช้กันอยู่แค่ 740 ล้านหมายเลข

เท่านั้นเอง

แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นนี้มีส่วนอธิบายงานศึกษาวิจัย ชิ้นนี้พบว่าในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาอัตราการเติบโตของผู้ใช้ โทรศัพท์มือถือทั่วโลกเฉลี่ยแล้วเท่ากับ 23.8 เปอร์เซ็นต์ต่อปี ดังนั้นแค่อีก 2 ปี ตอนที่ประชากรโลกมีราว 6,500 ล้านคนนั้น เกือบครึ่งหนึ่งของประชากรดังกล่าวจะมีโทรศัพท์มือถือใช้ เพราะในอีก 2 ปีข้างหน้า คือสิ้นปี 2551 จำนวนผู้ใช้จะเพิ่มขึ้นเป็นราว 3,000 ล้านคนเป็นอย่างน้อย

ทีม เคสดีมี บอกว่าการขยายตัวของโทรศัพท์มือถือ นั้นก็เกิดขึ้นแบบพรวดพราดในประเทศที่จัดเป็น ประเทศเศรษฐกิจใหม่ อย่างเช่น จีน บราซิล อินเดีย และรัสเซีย แต่ก็เหมือนกันที่มีการขยายตัวแบบ ระเบิดเกิดขึ้นในประเทศอย่างเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ไนโซโครตะวันตก ไทย กับ ฟิลิปปินส์นี่เอง

ในไทยนั้นเมื่อปี 2543 มีโทรศัพท์มือถือกันอยู่ แค่กว่า 3 ล้านหมายเลขนิดหน่อย 5 ปีผ่านไปจำนวน ผู้ใช้โทรศัพท์มือถือโตพรวดขึ้นเป็น 16.2 ล้านหมายเลข เจ็ดล้านห้าแสนตัวถึงปีละ 39.5 เปอร์เซ็นต์ และ ทำให้ไทยมีโทรศัพท์มือถือมากกว่าโทรศัพท์บ้านมา ตั้งแต่ปี 2544 ไปแล้ว ในปี 2548 สัดส่วนระหว่าง โทรศัพท์มือถือกับโทรศัพท์บ้านนั้นในจำนวน 100 หมายเลขจะเป็นโทรศัพท์มือถือเสีย 70 หมายเลข เหลือโทรศัพท์บ้านอยู่แค่ 30 หมายเลขเท่านั้น

ในฟิลิปปินส์ยิ่งไปกันใหญ่ครับ เขาโตจาก 6.4 ล้านเลขหมายในปี 2543 เป็น 32.8 ล้านเลขหมาย

ในปี 2548 โดยที่ 90.5 เปอร์เซ็นต์ของหมายเลข โทรศัพท์ที่นั่นเป็นโทรศัพท์มือถือ เรียกว่าแทบจะเลิก ใช้โทรศัพท์บ้านกันไปแล้ว

ที่ประเทศจีน ผู้ผลิตโทรศัพท์มือถือรายใหญ่ของโลกเมื่อ 5 ปีก่อนมีผู้ใช้มือถืออยู่เพียง 85 ล้าน หมายเลข แต่พอถึงสิ้นปีที่แล้วตัวเลขดังกล่าวพุ่ง พรวดขึ้นไปเป็น 393.4 ล้านครับ สถานการณ์ คล้ายคลึงกันเกิดขึ้นในอินเดียที่เมื่อ 5 ปีก่อนมีผู้ใช้ มือถืออยู่เพียง 3.5 ล้านหมายเลข โดพรวดขึ้นมาเป็น 76 ล้านหมายเลขเมื่อปีที่แล้ว ส่วนบราซิลโตจาก 23.1 ล้านหมายเลขเป็น 86.2 ล้านหมายเลขในช่วง ระยะเวลา 5 ปี แต่ถ้าเทียบสัดส่วนประชากรกันแล้ว

ในประเทศเหล่านี้ยังมีคนไม่มีมือถือใช้อีกเยอะมาก เพราะใน 100 คนของจีนจะมีมือถือเพียง 30 คน ส่วนที่อินเดียยิ่งไปกันใหญ่ 100 คนที่นั่นมีมือถือใช้ กันเพียงแค่ 7 คนเท่านั้นเอง

พูดถึงสัดส่วนคนต่อหมายเลขโทรศัพท์มือถือแล้ว ในบรรดาประเทศที่พัฒนาแล้วจะมีสัดส่วนค่อนข้างสูง ที่สูงที่สุดในเอเชียก็คือฮ่องกง ซึ่งเป็นเขตปกครอง พิเศษของจีน คนฮ่องกง 100 คนจะมีโทรศัพท์มือถือ ใช้ 123 หมายเลข คือจะมีบางคนที่คนเดียวมีมากกว่า 1 หมายเลขครับ แต่ก็เป็นประเทศที่มีสัดส่วนสูง ที่สุดในโลกก็คือลิทัวเนีย ประเทศเล็กๆ ในยุโรปตะวันออก ใน 100 คนจะมีโทรศัพท์มือถือใช้ 127 หมายเลข รองลงมาเป็นอิตาลี 100/123 หมายเลข

ประเทศที่มีมือถือใช้น้อยที่สุดเป็นประเทศที่เป็น เกาะเล็กๆ ในย่านโอเชียเนีย อย่างหมู่เกาะโซโลมอน หรือหมู่เกาะมาร์แชล ที่มีสัดส่วนประชากร/มือถือ เท่ากับ 100/1 โดยประมาณ แต่ก็ก็เป็นเครื่องยืนยัน อย่างหนึ่งว่า มือถือแทรกซึมเข้าไปทุกซอกทุกมุมทั่วโลกได้อย่างแท้จริง

นอกจากใช้โทรศัพท์แล้วข้อมูลของไอทีถูกยกว่า มือถือถูกใช้ในการส่งเอสเอ็มเอสมากที่สุด ในแต่ละปี มีคนส่งเอสเอ็มเอสมากถึง 500,000 ล้านครั้ง

โทรศัพท์มือถือเปลี่ยนแปลงโลกไปอย่างไร และ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนไทยไปอย่างไรในช่วง 5 ปี 10 ปีที่ผ่านมาเป็นเรื่องน่าศึกษาให้ลึกซึ้งมาก ครับ แต่ก็แง่งอย่างหนึ่งก็คือ ไทยก็เป็นเหมือนประเทศอื่นๆ ส่วนใหญ่ของโลกคือ ไม่มีทั้งเทคโนโลยีมือถือและไม่สามารถผลิตมือถือได้

ทั้งหมดต้องนำเข้าและส่งออกเงินไปที่เขาทั้ง ี่นครับ!

ไพรัตน์ พงศ์พานิชย์
pairat@matichon.co.th